

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Преглед		
Подаци о високошколској установи		
Назив, адреса и е-маил адреса институције		Универзитет "Бијељина" Бијељина Павловића пут бб - Дворови, 76300 Бијељина info@ubn.rs.ba
Интернет адреса		www.ubn.rs.ba
Назив, број и датум акта о оснивању		Уговор о оснивању Универзитета Бијељина, ОПУ - 778/2010 од 29.06.2010. године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)		JIB: 44031803800
Matični broj dodijeljen od Republičkog zavoda za statistiku		11066283
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача		Љиљана Томић, Рачанска 50 Бијељина, Дијана Божић, Незнаних јунака 17, Бијељина
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање		03-300/12 од 24.07.2012. и 03-2061-1/16 од 24.07.2016. године
Број и датум дозволе за рад високошколске установе		07.023/602-399-8/10 од 05.10.2012. године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта		/
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица		Фармацеутски факултет - доц. др Љиљана Томић, Факултет здравствених судија - доц. др Дражен Јовановић, Факултет за психологију - проф. др Мирослав Комленић, Пољопривредни факултет - доц. др Боро Крстић
Контакт особа:		Доц. др Боро Крстић, директор Универзитета Бијељина
Број телефона:		065/237-072
Програми пријављени за евалуацију		
Назив студијског програма	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
ПОЉОПРИВРЕДНА ПРОИЗВОДЊА	Први циклус	Дипломирани инжењер пољопривреде - 240 ЕЦТС

ДОБРЕ СТРАНЕ

Б.10 Периодично вањско осигурање квалитета

Универзитет Бијељина је прошао екстерне евалуације у 2012. години, на основу правила Уредбе за утврђивање испуњености услова и почетку рада високошколске установе. Екстерну евалуацију је спровела комисија која је именована од стране Министарства просвјете и културе РС, али за сваки студијски програм. Након спроведене екстерне евалуације Универзитет је добио дозволу о почетној акредитацији и лиценцу, односно Дозволу за рад.

Б.2 Креирање и одобравање студијских програма

Постоје документи којима се регулише процедура доношења и измјена студијских програма као и којима се дефинише учешће студената и заинтересованих страна и (процедуре за студијске програме). Постоје документи којима се доказује примјена процедура и учешћа студената и заинтересованих страна и (документи из процеса примјене).

Студијски програм Пољопривредна производња има јасно дефинисане образовне циљеве, усклађене са стратешким документима. Циљеви студијског програма; образовни, развојни и истраживачки, су описани у документу Студијски програм Пољопривредна производња. Испуњеност образовних циљева студијског програма у погледу планираних исхода учења је дефинисан Студијски програм Пољопривредна производња.

Исходи учења су јасно дефинисани за звање Дипломирани инжењер пољопривреде 240 ЕЦТС, које се стиче на Пољопривредном факултету Универзитета Бијељина, и о том сегменту се водило рачуна приликом израде студијских програма. Исходи учења наведени су у студијском програму, а транспарентни су и јавно доступни свим заинтересованим странама.

Образовни циљеви су усклађени са сличнима у окружењу и постоји доказ о упоредивости. Студенти и све заинтересоване стране су упознате са образовним циљевима путем јавно доступних докумената.

Образовни циљеви студијског програма су садржани у документу студијски програм Пољопривредна производња (страна 4.), а циљеви сваког појединачног предмета дати су у силабусима предмета, који се, такође, налазе у документу "студијски програм Пољопривредна производња". Студенти и све заинтересоване стране су упознате са образовним циљевима путем јавно доступних докумената.

Унијети силабуси свих предмета се налазе у документу студијски програм Пољопривредна производња. Поступак за развој, ревизију и увођење иновација у наставне планове и програме је описан у Процедурама за развој студијских програма и Процедурама за преиспитивање и иновирање студијских програма. Динамика спровођења поступка ревизије постојећих студијских програма је предвиђена сваких пет и више година. Студијски програм Пољопривредна производња је већ измјењен за 18 ЕЦТС бодова. Измјене су се огледале у увођењу три нова предмета: Пословно право, Педологија, и Ботаника. Предмети који су том приликом укинута су:

Управљање квалитетом и безбједношћу храном и Биологија. Измене су биле оправдане јер су новоуведени предмети потребнији квалификованом инжењеру пољопривреде.

Израдне компетенције студената су обухваћене садржајима у оквиру наставних планова и програма

(силабуси предмета) садржаји су равномјерно распоређени по предметима.

У плану и програму студија предвиђено је извођење стручне праксе за све студенте. Универзитет има закључене споразуме о сарадњи са многобројним институцијама и удружењима у окружењу. Такође постоји и Меморандум о сарадњи који је Универзитет Бијељина закључио са фирмом ГреенХоусе. Циљ је размена ресурса, знања, технологије, промовисање стручног особља (нови и свршени студенти Пољопривредног факултета), као и узајамно повезивање послодаваца и студената.

На основу анализе и интерпретације одговора добијених анкетирањем наставника, студената, завршених студената и послодаваца, одређују се евентуалне мјере у сврху побољшања, односно утврђује се потреба за спровођењем процедуре за ревизију постојећих студијских програма, како би се осигурао потребан квалитет у провођењу наставе и у крајњем исходу квалитет у образовању студената свих организацијских јединица Универзитета Бијељина. Обрада и интерпретација података имаће за резултат показатеље оцјене о припремљености.

Сенат Универзитета је усвојио Правилник о формирању ЕЦТС бодова, одређивању шифре предмета и силабуса предмета (приложен Документ). Правилником је приказан начин утврђивања једног ЕЦТС бода из којег се касније одређује израчунавање броја ЕЦТС бодова по одређеном предмету. Начелно, оптерећеност студента по једном ЕЦТС боду зависи од укупног броја седмица у току академске године у којима студент има директне или индиректне наставне активности. На Универзитету Бијељина број радних седмица је 45. Поред тога, фактор за одређивање броја сати који је еквивалентан 1 ЕЦТС боду је и 40-часовна радна седмица, те укупан број ЕЦТС бодова током академске године износи 60. Вриједност једног ЕЦТС бода се добија када се укупан број седмица такм године (45) помножи са 40 сати рада у току седмице, а затим све подијели са укупним бројем бодова у току једне академске године. На основу ове формуле добија се да $1 \text{ ЕЦТС} = 30 \text{ сати рада}$. Одређивање броја ЕЦТС бодова за један наставни предмет врши се према формули, по којој се број ЕЦТС бодова по једном предмету добије када укупно радно оптерећење студента за годину дана подјелимо са 30 сати рада - колико износи један ЕЦТС бод.

Израда завршног рада је регулисана Правилником о дипломском раду и дипломском испиту. Дипломски рад се задаје, пише и брани на једном од језика конститутивних народа, по властитом избору студента. Одбрана Дипломског рада је јавна. Одбрану Дипломског рада отвара предсједник Комисије. Студент у времену од највише 20 минута излаже Дипломски рад и износи закључна разматрања до којих је дошао. Одлуку о успјеху одбране дипломског рада објављује предсједник Комисије, и то на основу оцјене Дипломског рада и оцјене његове одбране. На одбрани Дипломског рада обавезно се води записник који потписују сви чланови Комисије. Записник с одбране Дипломског рада чува се у Студентској служби Факултета и у досијеу студента. Одобрена тема и бројчана оцјена се уписују у индекс, што ментор и чланови Комисије потврђују потписом. Дипломски рад носи одређени број ЕЦТС бодова који су дефинисани наставним планом и програмом сваког студија, а на студијском програму Пољопривредне производње износи 4 ЕЦТС бода. Успјех остварен на одбрани Дипломског рада улази у просјечну оцјену студирања.

Вредноване стечене квалификације реално осликавају стечени ниво знања.

Задовољство студената студијским програмима и начином студирања су спроведени преко студентских

анкета које су се вршиле током протеклих година. Циљ спровођења Анкета јесте вредновање наставног рада наставника на поједином предмету. Анкетом се вреднује рад наставника из перспективе студената. У Анкети студенти могу изнијети своја запажања о томе што је добро и/или није добро у раду наставника док рангирање свих наставника на основи добијених резултата није препоручљиво.

Концепт међународне сарадње се на Универзитету Бијељина, па тако и на Пољопривредном факултету, заснива се путем Центра за међународну сарадњу, који примјењује: Правилник о међународној сарадњи и Правилник о праву на промјену студијског програма, преласка на студијске програме Универзитета Бијељина и о критеријумима и условима преношења ЕЦТС бодова. Рад Центра се заснива на три нивоа: признавање ЕЦТС бодова, мобилност студената и научноистраживачки рад.

На Универзитету Бијељина стечене компетенције студената су утврђене према Основама квалификационог оквир у БиХ. За звање Дипломирани инжењер пољопривреде 240 ЕЦТС наведене су следеће компетенције: студенти стичу примјенљива знања у области пољопривреде, за коришћење литературе преношење знања као и за наставак студија; студенти стичу опште и предметно специфичне способности у функцији квалитетног обављања стручне дјелатности.

Универзитет је обавио анкетање послодаваца једном приликом, имајући у виду да је Универзитет новооснована високошколска установа, те анкетања послодаваца нису могла бити обављена ранијих година.

Б.3 Учење, подучавање и оцјењивање усмјерено ка студенту

Извођење активне наставе уподобљено је болоњским стандардима, тако да се она одвија по принципу интеракције, односно учешћа студената током цијелог времена предавања од стране наставника. Настава се изводи уз електронске презентације, припремљене од стране наставника током предавања, којим путем је створена прилика за боље меморисање градива, а самим студентима је дата могућност да уочавају одређене детаље и о томе постављају питања и полемишу са наставником о детаљу који им је нејасан. Такође, за студенте који нису присуствовали настави, омогућено је да прате динамику и садржину наставног процеса. Та техника омогућена је путем Портала Универзитета на који се после предавања инсталирају предавања тако да студент Универзитета са добијеном шифром при упису на студије има могућност приступа том порталу и праћењу наставе. Улога студената да утичу на креирање процеса учења омогућена је и путем студентских анкета, гдје могу да дају оцјену у погледу квалитета студија, везано за задовољство о извођењу наставе на студијском програму, о информисаности и обавезама, редовности одржавања часова наставе и консултацијама употребом рачунарске опреме и другом опремом за успјешно извођење наставе, литературом и обимом часова наставе.

Рад и знање студената се прати континуирано током семестра и на завршном испиту. У току семестра се врше провјере знања којима се додјељује одређени број бодова. На завршном испиту студентима може бити додјељено максимално 50 бодова и полаже се у форми писменог, усменог, комбинација писменог и усменог, те практичног рада. Оцјењивање и вредновање студената на Пољопривредном факултету се врши у складу с Статутом Универзитета оцјеном од 5 до 10.

Студенти су преко одређених тијела укључени у све активности које се дешавају и о којима се одлучује, односно доносе одлуке. Студенти, дакле, могу бити укључени преко студентских представника у Сенату и Управном одбору, Стручном вијећу за пољопривредне науке, на којим органима се усвајају сви акти, па и

студијски програми.

Универзитет Бијељина је процес извођења наставе у свему прилагодио стандардима Болоњског процеса и дата је велика улога студентима путем увођења интерактивног концепта предавања. Укљученост студената у наставни процес омогућена је и концептом доступности предавања, односно испредаваног материјала за студенте који нису присуствовали настави. Универзитет је израдио студентски портал који студенту омогућава приступ на све базе које се користе у процесу наставе, односно могућност прегледања материјала, добијања информације о резултатима колоквијума, тестова, испита и о другим подацима. Провјера знања се врши по принципу предиспитних или испитних активности. У оквиру предиспитних активности студент стиче поене на присуство предавањима и вјежбама, изради семинарских радова, оцјени тестова и колоквијума. Испит се ради писмено или усмено, што је остављено сваком предметном наставнику да о томе одлучи. Универзитет је усвојио концепт оцјењивања по коме предиспитне активности носе 50 поена као и испити 50 поена. Дакле, сви студенти су обавезни да изађу на испит, јер се пролазна оцјена шест (6) добија тек са 51 поеном. Правила по којем се врши вредновање знања студента дата су у сваком студијском програму.

Евалуацију наставног плана, програма, односно процеса учења студенти могу да спроводе путем Портала, гдје је у електронској форми инсталиран модул за попуњавање анкете у сврху евалуације наставног процеса и других задатака. Ово је регулисано Правилником о студентском вредновању квалитета наставног процеса.

Резултати анкете указују на показатеље квалитета студијског програма, те дају добру основу за побољшање истог. Такође, студенти могу (путем својих представника) да након извршене евалуације попуњавањем анкете, присуствују и тијелима Универзитета на којима се се доносе одлуке за одређене корекције наставног процеса. Студенти имају и контролну улогу при реализацији оцјена датих у анкети, како на вишим тијелима не би дошло до неке злоупотребе у ситуацији одсутности студената и тијела у којима се доносе кључне одлуке, какве су измјене студијских програма, указивање наставницима да побољшају свој лични квалитет у оквиру наставног процеса и друго. Увидом у документа Одлука о именовању чланова Сената, Одлука о именовању Управног одбора, Одлука о именовању Стручног вијећа у пољопривредој области потврђене су ове чињенице.

Студенти имају могућност утицаја на наставни процес и на основу члана 66. Статута Универзитета, који студентима даје право подношења приговора у погледу квалитета наставе, испита или других услуга.

Постоје Правила студирања, која су доступна студентима и на основу којих студенти могу да остварују своја права, односно да заштите своје интересе у вези студирања, уколико сматрају да су оштећени током наставних активности и приликом вредновања њиховог рада.

Такође, и чланом 87. Статута Универзитета регулисано је питање права студента у случају да је незадовољан испитом. Приговор подноси студент путем Студентске службе Ректору Универзитета, који о томе треба да се изјасни у року од три дана. Уколико приговор студента буде усвојен, студент има право поновног полагања пред комисијом у року од седам дана.

До сада нису покретане жалбе студената у писменој форми, међутим, било је одређених замјерки које су рјешене уз координацију Директора Универзитета, Декана факултета или Проректора за наставу.

Б.4 Упис и напредовање студената, признавање и сертификација

Постоје дефинисане процедуре за стицање и признавање квалификација као и интерни прописи који регулишу поступке и одговорна тијела/особе за анализу уписа студената те праћење напредовања студената. Процедуре и прописи на правилан начин регулишу ове важне процесе.

Начин уписа студената је регулисан на правилан начин поменутим документима.

У складу са друштвеним потребама на редовне академске студије првог циклуса уписују се кандидати уколико испуне услове Конкурса:

Завршено средње образовање (у прву годину основних студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању. Лице које је завршило средњу школу у иностранству може се уписати на студије под условом да му је свједочанство односно диплома нострификована од стране надлежног министарства).

Доказ о психофизичкој способности.

Положен пријемни тест.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних студија полаже пријемни испит, у складу с општим актом који доноси Сенат, на приједлог факултета-организационе јединице. Редослијед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успјеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. На основу наведених мјерила Факултет саставља ранг листу пријављених кандидата и доставља их Универзитету.

Конкурс за упис студената је јаван и објављује се у средствима јавног информисања. Текст конкурса је доступан и на интернет страницама Универзитета: [убн.рс.ба](http://ubn.rs.ba)

Универзитет Бијељина је од свог оснивања предузео одређен број активности у смислу размјене студената, а још увијек није ушао у програм размјене студената према болоњским стандардима који је у функцији на веома малом броју високошколских установа на нашим просторима, а који подразумјева признавање остварених ЕЦТС бодова на другој високошколској установи.

У свом досадашњем раду, а имајући у виду да је Универзитет веома млада високошколска установа, размјена студента одвија се спорадично са другим високошколским установама, с тим што предмет сарадње не обухвата похађање наставе од стране студената на другој високошколској установи, у пуном обиму, на нивоу семестра- једносеместралних предмета, како би прихватили и ЕЦТС бодове које је студент у процесу размјене остварио у партнерској високошколској установи.

Универзитет Бијељина, односно Пољопривредни факултет прима студенте за наставак школовања на овој високошколској установи, како оне који долазе са високошколских установа са територије Републике Српске и БиХ, тако и студенте који прелазе са високошколских установа из иностранства.

Б.5 Наставно особље

Политика и услови запошљавања наставника утврђена је документом Политика управљања људским ресурсима. Област која се односи на наставнике у свему је регулисана Статутом Универзитета Бијељина.

Ова област рада усклађена је са Законом о високом образовању Републике Српске, тако да сви наставници и сарадници који предају на првом циклусу академских студија студијског програма Пољопривредне производње морају имати одговарајуће изборе у складу с Законом о високом образовању Републике Српске, Статутом Универзитета у Бијељина, Правилником о поступку и условима

избора наставника и сарадника (приложен Документ) а сходно Правилнику о ужим научним областима. Универзитет Бијељина о сваком наставнику води комплетну документацију, појединачно, у форми досијеа. Исти подаци се воде и у Бази наставника. У бази наставника се налазе картони 25 наставника који држе наставу на студијском програму Пољопривредна производња, Одлуке о избору у звање, Извештаји о избору у звање и Уговори о раду или држању наставе. Увидом у референце наставника и њихове компетенције може се закључити да су сви наставници компетентни да држе наставу из поверених предмета.

Установа има дефинисану политику управљања људским ресурсима и политику развоја знања и компетенција наставника: Политика управљања људским ресурсима (приложен Документ), Правилник о раду (приложен Документ) и Правилник о обезбјеђењу квалитета наставника и сарадника (приложен Документ). Универзитет Бијељина, а самим тим и Пољопривредни факултет, прати рад и процес напредовања академског особља. Задатак надлежних служби јесте да изради и редовно ажурира листу одговорних наставника и сарадника, која се за сваку академску годину усваја на Сенату Универзитета Бијељина. Од почетка извођења наставног процеса на студијском програму Пољопривредна производња наведене одлуке су достављане Министарству просвјете и културе. Наставно - научно вијеће Пољопривредног факултета доноси приједлоге одлука за покретање конкурсне процедуре за напредовање академског особља (избор или поновни избор у виша или иста звања).

Установа израђује годишњи извјештај о научним и стручним активностима. Израђен је Извјештај на нивоу Универзитета у 2018. години. У том извештају се може видети значајна истраживачка активност наставника и већи број објављаних научних радова и других публикација.

Б.6 Ресурси за учење и подршка студентима

На Пољопривредном факултету изводе се студијски програми за чије је успјешно извођење наставе неопходно обезбједити посебне просторне услове и опрему. Ресурси неопходни за извођење наставе на Универзитету Бијељина могу се подијелити на оне основне и специфичне.

Основни ресурси су прописани Уредбом о условима за оснивање и почетак рада високошколских установа и о поступку утврђивања испуњености услова. Ти услови односе се на обезбјеђење довољног броја мјеста за теоријску наставу, довољног броја мокрих чворова, читаоничког простора, затим рачунарске сале са приступом интернету са 20 рачунара, те обезбјеђење библиотеке са одређеним бројем библиотечких јединица (Приложена Листа литературе на пољопривредном факултету). Универзитет је обезбедио довољно простора за извођење наставе из области пољопривредних наука. Поред тога за успјешно извођење наставе, а мимо обавеза из Уредбе обезбедио и опрему за електронске презентације, студентски портал, интернет. Универзитет је за студије пољопривредних и фармацеутских наука обезбедио и друге специфичне услове који се у одређеном дијелу користи и за извођење наставе на свим факултетима, односно на студијским програмима. Наиме, организоваан је простор од осам (8) лабораторија и опреме која у потпуности може подржати извођење наставног процеса. Поред простора и опреме перманентно се улаже у репроматеријале (хемикалије и друга средства неопходна за извођење практичне наставе).

Имајући у виду да је пољопривреда специфична образовна наука, то је поред учионичких простора, унутар објекта, било неопходно обезбедити обрадиву површину земљишта. Тако је Универзитет за

потребе пољопривредне праксе, дио земљишта у власништву претворио у пољопривредно земљиште. Земљиште 1,2 хектара, од којих 50 ари оранице, користи се у наставне сврхе, а земљиште се налази уз главни објект Универзитета (приложени следећи документи: Земљишнокњижни изводак, Копија катастарског плана)

Пољопривредно земљиште 4 хектара – за наставне сврхе обезбјеђено је путем Уговора о закупу пољопривредног земљишта (Уговори са закуподавцима Илија Томић и Љиљана Томић).

Како је на Пољопривредном факултету неопходна пракса на огледним пољима Универзитет Бијељина је потписао Споразум о сарадњи са Пољопривредном и медицинском школом у Бијељини (приложен Споразум), те су се стекли услови и да студенти Пољопривредног факултета обављају практичну наставу користећи наставне ресурсе Пољопривредне и медицинске школе.

Студенти имају могућност користити све капацитете којима Универзитет располаже. Студентска служба је централно тијело које представља спону са наставним активностима, тако да добар дио информација студенти могу добити на шалтеру студентске службе, имајући у виду да вријеме рада са студентима није ограничено. Један од најбржих начина информисања студената јесте путем огласне табле и универзитетског веб сајта www.убн.рс.ба.

Развој компетенција помоћног особља неопходан је аспект у раду Факултета. То се најприје види у сегменту рада рачуноводствене, односно књиговодствене службе на Универзитету. Настоји се остварити редовна стручна едукација лица која су запослена у рачуноводственом сектору у смислу посјеђивања семинара како бисмо били у току свих измјена у погледу рачуноводствене регулативе.

Поред рачуноводствене службе, Универзитет настоји да редовно едукује лица која су запослена у правној служби, као и особље библиотеке.

Б.8 Информисање јавности

Универзитет Бијељина има добро разађену праксу објављивања информација.

Универзитет је представљен својим веб сајтом www.убн.рс.ба и Информатором за студенте. На сајту Универзитета дате су опште информације о Факултетима (студијским програмима, гдје заинтересоване спољне стране могу наћи све битне информације о студијама, односно наставни план, звање које се стиче по завршетку студијског програма, циљеве студијског програма, исходе учења, прелазак са друге високошколске установе), руководству, организационим јединицама, запосленима. На сајту се објављују релевантни документи, као што су статут, одлуке, правилници и извештаји (извештај о самовредновању и сл). Посебан акценат стављен је на информације о студијама. Поред општих информација о студијском програму, студенти могу на сајту да пронађу материјале за појединачне предмете у електронском облику, као што су презентације са предавања, резултати испита и колоквијума - који се ажурирају по потреби. Универзитетски информативни систем омогућује студентима разне погодности: електронско пријављивање испита, попуњавање анкете, директна обавештења само циљаној групи студената. Такође, студенти преко својих електронских портала имају увид у сопствене испите, распоред наставе и сл.

Универзитет Бијељина је израдио документ Политика комуникације са јавношћу (приложен документ). Политика је битан фактор у погледу отворености Универзитета према широј друштвеној заједници, јер је доступност информација у јавности, о Универзитету, битна карика за развој свих факултета. За то је неопходан добар однос и сарадња са медијима, који ће пропатити све наставне и ваннаставне

активности на Факултету.

Политика има за циљ да унаприједи комуникацију факултета и Универзитета унутар установе и комуникацију са спољним корисницима, како би допринијела јачању имиџа Универзитета и факултета као организационих јединица с једне стране, односно да би обезбједила да високошколска установа својим активностима да допринос у изградњи бољег друштвеног и привредног живота, с друге стране.

Универзитет Бијељина од 2014. године израђује Билтен Универзитета Бијељина и он је заједнички за све факултете. У оквиру Билтена је и Информатор за будуће студенте из којег могу доћи до свих информација везаних за упис и студирање на Универзитету Бијељина. Приложени су линкови који упућују на сва четири броја Билтена које је издао Универзитет Бијељина, у штампаном и електронском облику. Билтен се сваке године штампа у великом броју примјерака.

Б.9 Континуирано праћење и периодична ревизија студијских програма

На свим студијским програмима извршене су одређене измјене, у обиму који не прелази 20 ЕЦТС бодова. Те измјене су модификоване углавном приједлозима које су потекле са сједница Наставно-научних вијеће факултета (о чему су већ приложени материјали), и скоро увијек су иницијативе потицале од групе наставника који имају вишегодишње искуства рада на другим високошколским установама. Како све одлуке морају проћи кроз Сенат или управни одбор, то су о свему били упознати представници студената кроз учешће у раду поменутих тијела.

Студенти имају могућност да путем представничких тијела дају предлоге да се изврши побољшавање студијских програма, а на то су могли указати и путем студентских анкета.

Поступак за развој, ревизију и увођење иновација у наставне планове и програме је описан у Процедурама за развој студијских програма (Приложен Документ) и Процедурама за преиспитивање и иновирање студијских програма (Приложен Документ).

Имајући у виду да Универзитет као институција није била подвргавана екстерним евалуацијама, осим оних које су рађене у поступку лиценцирања, то нису до сада реализоване мјере за унапређење које су проистекле из препорука датих током претходних вањских евалуација студијских програма.

СЛАБЕ СТРАНЕ

Б.10 Периодично вањско осигурање квалитета

Високошколска установа није прошла поступак екстерне евалуације у складу са ЕСГ стандардом. Универзитет може ући у поступак пуне акредитације када изведе једну генерацију студената на пет студијских програма и када протекне рок од годину дана, како би напредак у оквиру ЕСГ-а био мјерљив. Према томе, почетак школске 2018/2019 године је вријеме када Универзитет може да преда апликацију за спровођење поступка пуне акредитације.

Није било унапређења унутрашњег система осигурања квалитета која су произашла из препорука претходних евалуација.

Б.2 Креирање и одобравање студијских програма

На Универзитету још увијек није израђена Матрица исхода учења.

Упоредивост студијског програма Пољопривредна производња Универзитета Бјељина и студијских програма на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду се не може у потпуности прихватити. Сама структура ових програма се не може поредити, јер је програм у Бјељини општа агрономија, а у Београду такав програм не постоји, већ су сви програми специјализовани на пр: Биљна производња (модули: Ратарство и повртарство, Воћарство и виноградарство, и сл.), Зоотехника, Фитомедицина и други. У документу упоредивост су разматрани само појединачни предмети, а исходи учења ова два програма су битно различита.

Подела часова на недељном нивоу према наставним активностима није урађена правилно. Велики број предмета има више часова за израду семинарских радова него лабораторијских и практичних вежби. На пример: Биофизика, Биохемија, Ратарство и повртарство немају предвиђене часове вежби, иако у садржају предмета стоји да имају или лабораторијске или практичне вежбе. Слично је и код предмета Општа и неорганска хемија, Органска хемија, Ботаника, Педологија и др. где је предвиђено више часова за семинаре него за вежбе. Код свих ових предмета је немогуће да студенти стекну одговарајуће компетенције без практичне наставе.

Све важне области пољопривреде нису обухваћене овим меморандумом. Студенти немају прилику да раде нешто практично из области сточарства на пример.

Нису предочени докази о анкетању потенцијалних послодаваца, алумни организације, других друштвених институција, партнера из земље и иностранства приликом прилагођавања наставних планова и програма.

Завршни радови нису подвргнути провјери с циљем онемогућавања плагирања.

Документ који је поменут у апликационом обрасцу Извјештај анкетних послодаваца о запосленима који су завршили студије на Универзитету Бијељина није пронађен у документацији.

Б.4 Упис и напредовање студената, признавање и сертификација

Тачка Б.4.3. у апликационом обрасцу се не подудара са овом у рецензентском формулару. У апликационом обрасцу стоји "Опишите концепт извођења практичне наставе, наведите уговоре које високошколска установа има склопљене са привредним субјектима за извођење практичне наставе те друге начине организовања праксе за студенте". Није било могуће одговорити на ово питање и дати коментаре.

Није успостављена пуна мобилност студената и наставника.

Б.5 Наставно особље

Огромна већина наставника (осим два или три) су ангажована са других високошколских установа,

углавном са Пољопривредног факултета Универзитета у Београду или су пензионери. Ова чињеница утиче на будући развој Пољопривредног факултета у Бјељини. Може се закључити да оваква кадровска политика не доприноси будућој перспективи, већ само решава тренутне потребе у одржавању наставе.

У апликационом формулару стоји да Универзитет настоји да води дугорочну кадровску политику, како би обезбедио развој Универзитета као образовне и научне институције, довољан број квалитетних наставника и сарадника, оптималну кадровску структуру наставног особља, оптималну старосну структуру наставног особља, брижљиву селекцију младих кадрова, и лични развој и усавршавање наставника и сарадника. Ова изјава није поткрепљена ваљаним доказима имајући у виду кадровску структуру на Пољопривредном факултету.

На Универзитету је усвојен документ Политика управљања људским ресурсима, али нема плана о њеној реализацији. Такође је важно напоменути да сви наставници (осим једног) имају уговоре на одређено време или уговоре о извођењу наставе за једну школску годину. То је још један доказ да се не води довољно рачуна о развоју кадрова.

Међутим, мора се напоменути да је научна активност наставника највероватније резултат њихових активности на матичним факултетима, јер огромна већина наставника ради на другим високошколским установама (Пољопривредни факултет у Београду, Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац и сл.)

Питање у формулару за рецензенте и у Апликационом формулару се не подударају. На ово питање није било могуће одговорити јер се у Апликационом формулару под тачком Б.5.4 налази следеће питање: Опишите начин на који се планира реализација наставног програма и како се врши избор метода и технологија учења и подучавања?

Б.6 Ресурси за учење и подршка студентима

Није објашњено како је административно особље квалификовано да пружи подршку студентима у овом сегменту и да ли постоје редовне обуке кадра у студентској служби.

Б.8 Информисање јавности

Информације нису доступне на бар једном страном језику на сајту установе.

Б.9 Континуирано праћење и периодична ревизија студијских програма

Осим упознавања и информисања студената кроз њихова представничка тијела није било других модула укључивања студената у измјене студијских програма, а нити заинтересованих страна споља.

Нису предочени докази нити документи о одржаним скуповима који се баве тржишним кретањима након чега се разговара са представницима тржишта рада и врше анализе потреба за унапређењем студијских програма

Није наведен документ који садржи анализе које су резултирале мјерама за унапређење, а које су настале као резултат друге врсте евалуације.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Б.2 Креирање и одобравање студијских програма

У наредном периоду потребно је изградити матрицу исхода учења.

Потребно је упоредити овај студијски програм са неким сличним из региона који образује агрономе опште оријентације.

Потребно је кориговати број часова на недељном нивоу код већине предмета и увести вежбе (лабораторијске или практичне) као неопходан облик наставе. Часове за семинарске радове пребацити на индивидуални рад студента.

Потребно је закључити уговоре о сарадњи са више привредних субјеката, како би се обухватиле све области пољопривреде.

Потребно је укључити привредне субјекте (потенцијалне послодавце) у периодичну реизију студијског програма пољопривредна производња.

Потребно је увести процедуру провере завршних радова на плагијаризам.

Б.4 Упис и напредовање студената, признавање и сертификација

Потребно је успоставити пуну мобилност студената и наставника.

Б.5 Наставно особље

Неопходно је постепено формирати сопствени наставни кадар, који ће у потпуности бити посвећен развоју наставе и других активности на Пољопривредном факултету Универзитета Бјељина. Иначе овај факултет нема добру перспективу.

Потребно је преиспитати кадровску политику и политику запошљавања и почети са запошљавањем млађих наставника и сарадника који ће допринети развоју установе.

Стимулисати научне активности наставника на Пољопривредном факултету Универзитета Бјељина.

Б.6 Ресурси за учење и подршка студентима

Потребно је појачати обуке и усавршавање административног особља које се бави студентима.

Б.8 Информисање јавности

Потребно је део веб сајта превести на енглески језик и тако учинити видљивим и за инострану јавност.

Б.9 Континуирано праћење и периодична ревизија студијских програма

Потребно је свеобухватније укључивање студената у креирању и ревизији студијских програма. Такође је препоручљиво и укључивање привредних субјаката (послодаваца) у овај процес и испитивање њихових потреба за кадровима.

Потребно је побољшати сарадњу са привредом и вршити анализе тржишта рада.

МЈЕСТО И ДАТУМ

ПОТПИС РЕЦЕНЗЕНТА